

**Соціально-економічний паспорт
Чернігівського району
за підсумками 2017 року**

1. Загальні відомості

Чернігівський район розташований у центральній частині Запорізької області. Його площа становить 1,2 тис.км². Більша частина знаходиться на Приазовській височині. Межує з Токмацьким, Пологівським, Куйбишевським, Бердянським, Приморським, Приазовським районами Запорізької області. Поблизу с. Новополтавка Чернігівського району бере початок найдовша річка області – Молочна. У Чернігівському районі беруть початок річки Юшанли, Каїнкулак, які є притоками Молочної, а також третя за розмірами річка Приазов'я – Обіточна.

Багатий район одними з найбільших родовищ гранітів у нашій області: Новополтавським та Стульневським. Розвідано Новополтавське родовище апатитів, які є сировиною для виготовлення фосфорних добрив. Воно відноситься до найбільших в Європі. Поряд з апатитами розвідано поклади уранових руд.

На території району розташований 41 населений пункт. Управління районом здійснюють Чернігівська районна рада, Чернігівська районна державна адміністрація, Чернігівська селищна рада (об'єднана територіальна громада), 11 старостатів. Кількість депутатів Чернігівської селищної та районної рад - по 26 чол.. Загальна чисельність наявного населення району станом на 01.01.2018 складає 16,822 тис. чоловік.

2. Сільське господарство

Сільськогосподарською діяльністю в районі займаються: 18 агротовариств, кооперативів і приватних підприємств, 124 фермерських господарств та 3 підприємства державної форми власності.

В їх обробітку знаходиться 71385 га сільськогосподарських угідь, з яких 66703 га ріллі.

У галузі сільського господарства району на звітну дату було зайнято 700 найманих працівників, що менше на 22,2% рівня минулого 2016 року (900 чол.).

Розмір середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника сільгоспідприємств за 2017 рік становив 5006,4 грн., що більше на 32,8 % рівня 2016 року (3769,7 грн.) та перевищив законодавчо встановлений рівень прожиткового мінімуму для працездатних осіб (1762 грн. з 01.12.2017) і розмір мінімальної заробітної плати (3200 грн.).

Обсяг виробництва продукції сільського господарства за 2017 рік в порівняльних цінах 2010 року склав майже 230,5 млн. грн., або 102,4 % рівня 2016 року (225 млн. грн.).

В 2017 році аграріями району зібрано найбільший, протягом останніх десяти років, вал зернових культур - 116,2 тис. тн в бункерній вазі за середньої врожайності 32,8 ц/га, що більше планового показника на 24,5 % та по-

казника попереднього 2016 року на 22,8 %. Озимих зернових з посіяних 28377 га зібрано 99921 тн за середньої врожайності 34,9 ц/га (115,9 % рівня 2016 року), з них озимої пшениці 88621 тн за середньої врожайності 35,2 ц/га, (117,7 % рівня 2016 року). Валовий збір соняшника становив 35042 тн за середньої врожайності 17,8 ц/га (106 % до 2016 року).

Восени 2017 року під врожай 2018 року посіяно 31931,06 га озимих культур, що становило 117,4% планових завдань. Озимих зернових 31119,61 га (119,7% планових завдань) та технічних (озимий ріпак) 801,45 га (160,3% планових завдань).

Із озимих зернових озимої пшениці посіяно 27944,31 га (118,9%), озимого ячменю – 3175,3 га (127%).

Репродукційний склад насінневого матеріалу по озимій пшениці та по озимому ячменю – 29,8% елітних та 1 репродукції, 26% другої репродукції, а інше - других репродукцій.

На проведення всіх сільгоспробіт сільгоспприємства району були забезпечені пальномастильними матеріалами (5687 тн). на 108,6% від потреби.

Забезпеченість мінеральними добривами становила 120% потреби (5777 тн).

Хлібороби району в обласних змаганнях на зборі ранніх зернових культур зайняли призові місця: серед фермерських господарств ф/г «Брат» зайняло І місце за найвищу врожайність, яка становила 54,1 ц/га, а серед колективів комбайнових екіпажів за досягнення найвищих намолотів І місце зайняв колектив комбайнового екіпажу ПСП «а/ф «Росія» у складі: комбайнер Куковинець А.М., помічник комбайнера Коротич І.С., водій Ткаченко О. С. та ІІ місце - 2 колективи комбайнових екіпажів СТОВ «ТОКМАЧАНИ» у складі: І - комбайнер Чуб В.М., помічник комбайнера Чуб М.М., водій Оверченко О. О. і ІІ - складі: комбайнер Петрич А. С., помічник комбайнера Сокирко І.І..

У 2017 році земельних часток (паїв) всього - 9737 шт., в т. ч. в оренді господарств - 8319 шт., середній розмір паю – 7,14 га, середній відсоток орендної плати – 3,2%. Розрахунки за оренду земельних паїв у 2017 році проведено в повному обсязі.

Тваринництвом в районі займаються 5 сільгоспприємств (ПСП а/ф «Росія», СТОВ «Токмачани», ТОВ «УкрЛан», СВК «Новомихайлівський» і ф/г «Саєнко» та 3 інших підприємства (КЗ Чернігівський будинок – інтернат, ДП Пологівське ЛМГ та ДНЗ Бердянський центр профтехосвіти).

Товарним виробництвом молока займаються лише два господарства - ПСП а/ф «Росія» та ф/г «Саєнко».

Станом на 01.01.2018 року, порівнюючи з 2016 роком, чисельність худоби становила: свиней - 90,3 %, 8766 гол, овець - 127,4 %, 1422 гол., ВРХ – 94,5 %, 779 гол., в т.ч. корів –101,8 %, 393 гол.

Завдяки збільшенню поголів'я корів на 1,8 % або на 7 гол., підвищенню надоїв молока на 19,9 % або на 891 кг, збільшилось і його виробництво на 26,4 %, або на 435 тн і становить 2081 тн.

Зменшення поголів'я свиней вплинуло і на виробництво та реалізацію м'яса. За звітний період вирощено 1542 тн, або 64,3 % до минулого року, що

менше на 777 тн і реалізовано 1593 тн, що становить 63,8 % та менше на 903 тн.

За період проведення операції «Врожай – 2017» розпорядженнями голови Чернігівської районної державної адміністрації: надано дозвіл на розробку технічної документації із землеустрою, щодо встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) на площу 515,9928 га; передано нерозподілених (не витребуваних) земельних часток (паїв) в оренду 396,0928 га; укладено між райдержадміністрацією та сільськогосподарськими підприємствами і фізичними особами додатково 26 договорів на оренду земельних ділянок, загальною площею - 407,0075 га та 6 договорів оренди на площу 40,45 га знаходяться в стадії оформлення.

З початку проведення операції «Врожай 2017» додаткові надходження до бюджету за орендну плату становили 111,1 тис. грн..

3. Промисловість

Промисловий комплекс представлений:

- підприємство галузі будівельних матеріалів:

ПрАТ “Новополтавський кар’єр” - щебінь фракційний;

- потужність: 400 тис. м³ на рік;

- обсяг промислового виробництва за 2017 рік склав 37760,7 тис. грн.;

- темп зростання обсягів промислового виробництва – 165%. Щебеневої продукції вироблено 201,1 тис. куб. м, або на 6,5% більше, ніж за попередній рік.

- підприємства інших галузей народного господарства

КП “Чернігівське ВУЖКГ” - надання послуг водопостачання та водовідведення;

- потужність: вода – 30 м³/год., каналізація – 400 м³/добу;

- обсяг промислового виробництва за звітний рік склав 589 тис. грн., або 106,2%. Підприємством піднято та подано споживачам 52,7 тис. м³ води.

Проблемні питання галузі:

Проблемою на підприємстві ПрАТ “Новополтавський кар’єр” є відсутність попиту на щебінь з боку вітчизняних споживачів.

4. Зовнішньо-економічна діяльність

Згідно статистичних даних в районі протягом 2017 року зовнішньо-економічна діяльність не здійснювалась.

5. Капітальне будівництво

У 2017 році в районі прийнято в експлуатацію 165 м² загальної площі житлових будівель, що становить 69,9% до минулого року.

Протягом 2017 року в районі освоєні державні кошти на покращення стану закладів соціальної сфери.

За кошти обласного та районного бюджетів в 2017 році завершено проєкт із заміни вікон і ремонту покрівлі в лікувальному корпусі Чернігівської ЦРЛ, замовником проєкту визначено УКБ облдержадміністрації, загальна

кошторисна вартість проекту - 1492,579 тис. грн., в тому числі кошти обласного бюджету – 1464,1 тис. грн., з районного бюджету виділено 28,48 тис. грн. В 2017 році розпочаті роботи із утеплення будівлі на загальну суму 14479,558 тис. грн., які передбачається завершити в 2018 році.

З метою створення освітнього середовища «Новий освітній простір» та впровадження енергозберігаючих технологій за рахунок коштів районного бюджету здійснено капітальний ремонт приміщення Чернігівської спеціалізованої школи I-III ступенів "Надія" на суму 279,9 тис. грн., виготовлено проектно-кошторисну документацію для проведення капітального ремонту приміщення ОНВЗ Чернігівська ЗОШ I-III ступенів ім. Героя Радянського Союзу А.М.Темника на суму 83,6 тис. грн.

За рахунок коштів бюджету розвитку та уточнення вільних залишків районного бюджету придбані: шкільний автобус, шкільні меблі, котел твердопаливний, альтанка, проектор, плита електрична, ноутбуки на загальну суму 1879,8 тис. грн.

В 2017 році з державного бюджету виділено субвенцію на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій в сумі 800 тис. грн. та затверджено співфінансування з місцевого бюджету - 24 тис. грн. на придбання медичного обладнання для комунальної установи «Чернігівська центральна районна лікарня». За ці кошти придбано стерилізатори повітряні, автоматичний гематологічний аналізатор, фізіотерапевтичний апарат «Радіус», дефібрилятор, кардіографи та інше медичне обладнання.

Для покращення матеріальної бази закладів охорони здоров'я району за рахунок коштів субвенції з державного бюджету та коштів місцевого бюджету придбано 2 легкові автомобілі на суму 397,44 тис. грн., в тому числі кошти районного бюджету становлять 11,576 тис. грн., пральну машину на суму 14,1 тис. грн. за кошти державного бюджету.

За кошти обласного бюджету виготовлено проектно-кошторисну документацію та проведено експертну оцінку на реконструкцію частини адмінбудівлі Чернігівської районної ради (праве крило першого поверху) за адресою: вул. Соборна, буд.401, смт. Чернігівка, Чернігівський район Запорізька область під центр надання адміністративних послуг Чернігівської селищної ради в сумі 65,0 тис. грн.

На виконання селищної Програми розвитку пасажирського транспорту та відповідно до затвердженого Переліку заходів Програми підтримки розвитку об'єднаних територіальних громад Запорізької області на 2017 рік Чернігівська селищна рада на протязі року надала трансферти КП «Мрія» по спеціальному фонду на суму 1192,8 тис. грн. на придбання автобусу для пасажирських перевезень шляхом поповнення статутного капіталу підприємства. З них за рахунок іншої субвенції з обласного бюджету в сумі 500,0 тис. грн.

З метою підвищення ефективності сільського господарства, впровадження сучасних технологій відгодівлі, оптимізації кормової бази та посівних площ протягом 2017 року сільськогосподарськими підприємствами району освоєно 32 млн. 483 тис. грн. капітальних вкладень на придбання сільськогосподарської техніки. Придбано 27 одиниць техніки: в тому числі 15 оди-

ниць вітчизняного виробництва на суму 9881 тис. грн. та 12 одиниць іноземного виробництва на суму 22602 тис. грн., а саме: 3 трактора, 2 комбайни, 3 жнивarki, 4 одиниці посівної техніки, 8 одиниць - ґрунтообробної техніки, 1-обладнання для ВРХ, 2 вантажних автомобіля, 4 одиниці іншої техніки.

Для покращення транспортної інфраструктури району та зниження аварійності на шляхах району в 2017 році всього освоєно 2467,322 тис. грн., з них: 621,613 тис. грн. - кошти обласного бюджету на ремонт доріг загального користування та 1845,709 тис. грн. - кошти селищного та сільських бюджетів, з яких на дороги загального користування, як співфінансування використано 1096,887 тис. грн., на дороги комунальної власності – 748,822 тис. грн.

6. Прямі іноземні інвестиції

Прямі іноземні інвестиції протягом 2017 року в економіку району не залучалися. З 2008 року в районі діє Проект ЄС/ ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду». В 2017 році завершена його третя фаза. Чотири громади Чернігівського району приймали участь у проекті. Три проекти з термомодернізації навчальних закладів в селах Обіточне, Верхній Токмак та Новоказанкувате і один проект з реконструкції зовнішнього освітлення в селі Владівка. Загалом в межах програми освоєно 1120,0 тис. грн., з них: кошти міжнародної технічної допомоги – 575,0 тис. грн., кошти обласного бюджету – 128,4 тис. грн., кошти районного та сільських бюджетів 327,2 тис. грн., спонсорські кошти та кошти громади – 89,4 тис. грн.

7. Житлово-комунальне господарство

Район не газифікований, централізованого теплопостачання в районі немає.

Послуги водопостачання і водовідведення, утримання будинків, вивезення ТПВ здійснюють комунальні підприємства: «Чернігівське виробниче управління житлово-комунального господарства», «Новополтавське» та «Мрія».

За 2017 рік КП «Чернігівське ВУЖКГ» підняло з артезіанських свердловин та подало в мережу води на суму 554,8 тис. грн., що становить 104,2% до минулого року.

КП «Новополтавське» піднято та подано в мережу протягом 2017 року 20 тис.м³ води на суму 312,0 тис. грн., що складає 127,4% до минулого року.

Тарифи на житлово-комунальні послуги наведено в таблиці

Найменування суб'єкта господарювання	Вид житлово-комунальних послуг, які надає суб'єкт, діючі тарифи на вказані послуги	Нормативний документ, яким затверджено діючі тарифи
1	2	4
КП «Чернігівське ВУЖКГ»	водопостачання: - населення – 14,73 за 1 м ³ - бюджетні установи- 21,05 за 1 м ³ - інші - 24,55 за 1 м ³	рішення сесії Чернігівської селищної ради від 31.10.2017 № 01
КП «Чернігівське	водовідведення:	рішення сесії Черні-

ВУЖКГ”	- населення – 15,31 за 1 м ³ - бюджетні установи – 21,87 за 1 м ³ - для інших споживачів – 24,80 за 1 м ³	гівської селищної ради від 31.10.2017 № 01
КП “Чернігівське ВУЖКГ”	вивезення твердих побутових відходів: - для населення – 8,09 грн. в місяць з 1 особи; - для бюджетних організацій -72,30 грн. за 1 м ³ ; - для інших споживачів – 89,50 за 1 м ³ ; - для населення, яке проживає у приватному секторі – 8,67 грн. в місяць з 1 особи	рішення сесії Чернігівської селищної ради від 31.10.2017 № 02
КП “Мрія”	квартплата та плата за утримання будинків та прибудинкових територій: - для будинків, віднесених до четвертого класу - 1,38-1,65 за 1м ²	рішення сесії Чернігівської селищної ради від 25.03.2015 № 02
КП «Новополтавське»	водопостачання: - населення - 15,60 за 1 м ³ - інші - 15,60 за 1 м ³	рішення сесії Ново-полтавської сільської ради від 15.11.2016 № 05
КП «Новополтавське»	водовідведення: - населення - 7,65 за 1 м ³ - для інших споживачів - 7,65 за 1 м ³	рішення сесії Ново-полтавської сільської ради від 15.11.2016 № 05
КП «Новополтавське»	квартплата та плата за утримання будинків та прибудинкових територій - 1,0 за 1 м ²	рішення сесії Ново-полтавської сільської ради від 15.11.2016 № 05

Станом на 01.01.2018 на підприємствах житлово-комунального господарства відсутня заборгованість по заробітній платі, за енергоносії.

Рівень оплати за житлово-комунальні послуги за 2017 рік склав 96,5%.

Сесією Чернігівської селищної ради від 23.02.2017 року затверджена «Програма підтримки ОСББ 2017-2018 роки».

До програми включено виконання заходів на суму 450 тис. грн., в т.ч.:

- щорічно по 10,0 тис. грн. на оформлення право установчої документації;
- щорічно по 60,0 тис. грн. на виготовлення технічної документації на будинки для передачі в управління ОСББ;
- щорічно по 30,0 тис. грн. на виготовлення землепорядної документації при будинкової території;
- щорічно по 50,0 тис. грн. на виготовлення проектно-кошторисної документації;
- 50 тис. грн. у 2017 році та 100 тис. грн. у 2018 році на капітальні ремонти, реконструкцію, утеплення житлового фонду, який буде передаватися на баланс ОСББ.

Ремонти будуть фінансуватися за умови обов'язкового співфінансування ОСББ не менше 5% загальної вартості робіт.

8. Транспорт та зв'язок

Автобусний парк автоперевізників в районі відсутній.

На приміському автобусному маршруті загального користування перевезення пасажирів здійснює один місцевий перевізник.

Сполучення між населеними пунктами району також здійснюється міжміськими транзитними автобусами.

По території району проходять 14 транзитних автобусних маршрутів. Кількість маршрутів і наявність автотранспорту на них в цілому задовольняє потреби населення району в перевезеннях.

В 2017 році автотранспортом загального користування перевезено пасажирів у кількості 24,8 тис. чол. і 10,2 тис. тонн вантажів, що становить 114,5% та 118,6% відповідно до 2016 року.

Забезпеченість населення основними домашніми телефонними апаратами на 100 сімей складає – 33,6 апарата. Кількість користувачів мережі Інтернет (ADSL) становить 783 чол. та 220 осіб (FTTB).

На території району діють 3 оператори мобільного зв'язку: «KIEVSTAR», MTS, LIFE.

Місцеве теле- та радіомовлення відсутнє.

Районна газета «Нива» виходить два рази на тиждень: у вівторок – на 4-х полосах, в п'ятницю – на 8-ми полосах. Тираж газети складає 3645 екземплярів.

9. Торгівля та послуги

На території району стабільно працюють 188 об'єктів роздрібною торгівлі, 14 об'єктів ресторанного господарства, 21 - побутового обслуговування населення.

Основні підприємства сфери торгівлі: ПП «Холод», магазин «Меркурій», магазин «Золота рибка», магазин «Євростиль», магазин «Господарчий», магазин «Маяк». Основні підприємства ресторанного господарства: СТ «Хлібосол», кафе «Нетков», їдальня «Обжорка».

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, основним видом діяльності яких є роздрібна торгівля (без урахування фізичних осіб підприємців) за січень-вересень 2017 року по району зменшився на 11,2% порівняно з відповідним періодом минулого року.

Обсяг реалізованих послуг всього по району за 2017 рік склав 4507,7 тис. грн., що на 10,1% більше, ніж у попередньому році. В тому числі обсяг послуг, реалізованих населенню, склав 4 млн. грн., або 101,4% проти попереднього року.

На території району діє один ринок – КП «Мрія», що є комунальною власністю Чернігівської селищної ради. Загальна площа ринку складає 0,397 га, у т.ч. для торгівлі 0,369 га. Кількість торгових місць становить 255. Ринок району, розташований в смт. Чернігівка, працює ритмічно. Продукція,

запропонована до уваги споживачів, знаходиться під постійним контролем відповідних служб. Територія ринку розподілена на промислову та продовольчу зони, що забезпечило виконання вимог, передбачених санітарними та протипожежними нормами. Щомісячно проводяться ярмарки, на яких сільгосптоваровиробники району реалізують власну продукцію.

10. Фінанси та бюджет

До загального фонду місцевого бюджету Чернігівського району за 2017 рік надійшло 60,338 млн. грн., до спеціального фонду – 7,304 млн. грн.. Отримано дотації з державного бюджету в розмірі 12,204 млн. грн., субвенції – 98,026 тис. грн.

11. Соціальна сфера

Заробітна плата одного штатного працівника в районі станом на 01.01.2018 складає 5019,27 грн., або 144,7% до минулого року. Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.01.2018 складає 1323,8 тис. грн. і зросла порівняно з минулим роком у 2,7 рази. Заборгованість по пільгах станом на 01.01.2018 становить:

на житлово-комунальні послуги - 4556,89 грн.;

на вугілля, газ - 7518,77 грн.;

заборгованість по субсидіях:

на житлово-комунальні послуги - 1391,0 тис. грн.;

на вугілля і газ – 1065,7 тис. грн..

Заборгованість зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування економічно активних платників на кінець 2017 року склала 18,94 тис. грн. і становить 65,5% до обсягів заборгованості на кінець 2016 року.

12. Стан ринку праці

Станом на 01.01.18 середньооблікова кількість штатних працівників по району складала 2515 осіб. Кількість зареєстрованих безробітних у 2017 році становить 282 особи, що на 2,1% менше, ніж в попередньому році. Потреба роботодавців у працівниках для заміщення вільних робочих місць у 2017 році становила 14 вакантних посад. Навантаження на одне вільне робоче місце – 20 осіб.

13. Малий та середній бізнес

Відповідно до розпорядження голови районної державної адміністрації від 20.11.2013 № 386 «Про створення центру надання адміністративних послуг в Чернігівському районі Запорізької області», яке зареєстроване в Чернігівському районному управлінні юстиції Запорізької області 26.11.2013 № 14/314, в районі з 30.12.2013 року розпочав роботу центр надання адміністративних послуг. Центр знаходиться в центральній частині селища з розвинутою транспортною інфраструктурою, на першому поверсі районної держа-

вної адміністрації за адресою: 71202 Запорізька область, Чернігівський район, смт Чернігівка, вул. Соборна, б. 401.

Через Центр надання адміністративних послуг в Чернігівському районі Запорізької області надається 48 видів адміністративних послуг, в т.ч. 10 дозвільних.

Протягом 2017 року до ЦНАПу звернулося за консультаціями понад 3000 відвідувачів, 2762 з них отримали адміністративні послуги.

На інформаційних стендах Центру розміщена вичерпна інформація, необхідна для отримання адміністративних послуг.

Протягом 2017 року в районі зареєстровано 53 фізичних осіб-підприємців припинили свою діяльність 145 фізичних осіб та 6 юридичних осіб.

На території району стабільно працюють 188 об'єктів роздрібною торгівлі, 14 об'єктів ресторанного господарства, 21 - побутового обслуговування населення.

Кількість підприємців-фізичних осіб в районі налічує 417 одиниць. На території району зареєстровано 138 підприємств, з них середніх – 5; малих – 133, з них мікро - 119. Кількість фермерських господарств - 118 одиниць.

Частка надходжень від суб'єктів МСП до бюджетів усіх рівнів станом на 01.01.2018 склала 17%.

14. Освіта

З метою задоволення освітніх потреб населення району та забезпечення конституційного права учнівської молоді на освіту станом на 01.01.2018 збережено мережу денних загальноосвітніх шкіл району та вжито заходів щодо її удосконалення.

На території району функціонують:

- 15 дошкільних закладів:

1. КДНЗ ясла-садок «Сонечко» Чернігівської селищної ради
2. КДНЗ ясла-садок «Посмішка» Чернігівської селищної ради
3. КДНЗ ясла-садок «Вербиченька» Владівської сільської ради
4. КДНЗ ясла-садок «Вишенька» Богданівської сільської ради
5. КДНЗ ясла-садок «Оленка» Обіточненської сільської ради
6. КДНЗ ясла-садок «Посмішка» Новоуполтавської сільської ради
7. КДНЗ ясла-садок «Чебурашка» Просторівської сільської ради
8. КДНЗ ясла-садок «Казка» Верхньотокмацької сільської ради
9. Панфілівський НВК
10. Широкоярський НВК
11. Новомихайлівський НВК
12. Хмельницький НВК.
13. Довгинський НВК
14. Стульневський НВК
15. Новоказанкувтський НВК

- 15 – загальноосвітніх шкіл:

1. Замістянська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів,

2. Обіточненська загальноосвітня школа I-III ступенів,
3. Богданівська загальноосвітня школа I-III ступенів,
4. Просторівська загальноосвітня школа I-III ступенів,
5. Владівська загальноосвітня школа I-III ступенів,
6. Верхньотокмацька загальноосвітня школа I-III ступенів,
7. Новополтавська загальноосвітня школа I-III ступенів,
8. Панфілівський НВК,
9. Опорний-навчально виховний заклад Чернігівська загальноосвітня школа I-III ступенів ім. Героя Радянського Союзу А.М.Темника,
10. Новоказанкуватський навчально-виховний комплекс
11. Довгинський навчально-виховний комплекс,
12. Чернігівська загальноосвітня школа I-III ступенів;
13. Новомихайлівський навчально-виховний комплекс,
14. Широкоярський навчально-виховний комплекс,
15. Хмельницький навчально-виховний комплекс.

Кількість учнів загальноосвітніх закладів складає 1548 учнів.

Сьогодні мережа ДНЗ району налічує 15 установ, з них всі перебувають у комунальній власності. Сім закладів мають статус навчально-виховних комплексів.

Дошкільні навчальні заклади на 01.01.2018 р. відвідувало 565 малюків у складі 26 груп.

Станом на 01.01.2018 року освітні потреби населення району задовольняють 15 загальноосвітніх навчальних закладів. З них: загальноосвітніх шкіл I-III ступенів – 7, загальноосвітніх шкіл I-II ступенів – 1 та навчально – виховних комплексів -7.

Позашкільну освіту надає різнопрофільний Чернігівський будинок дитячої та юнацької творчості.

Проблемні питання галузі:

1. Завершення капітального ремонту по проекту, що реалізується за кошти зелених інвестицій - утеплення Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів імені Героя Радянського Союзу А.М.Темника.

2. Відновлення функціонування сезонних дошкільних закладів району в режимі цілорічної роботи (с. Просторе, с. Обіточне).

3. Потребує реконструкції система опалювання Просторівської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

4. Придбання 2 шкільних автобусів для підвезення учнів Владівської, і Богданівської територій.

5. Придбання матеріально-технічного оснащення для учнів 1 класу за новою програмою «Нова українська мова».

15. Охорона здоров'я

На території району діє два заклади охорони здоров'я: КУ «Чернігівська ЦРЛ» ЧРР та КЗ «Чернігівський Центр ПМСД».

КУ «Чернігівська ЦРЛ» ЧРР діє на 80 ліжок. Стаціонарна лікувальна допомога населенню здійснюється центральною районною лікарнею, в складі якої функціонують: терапевтичне, хірургічне, дитяче, гінекологічне, інфекційне відділення та амбулаторну допомогу надають спеціалісти поліклініки. Забезпеченість лікарями складає 27,4 посади на 10 тис. населення, фізичних осіб – 23, середнього медичного персоналу складає 46,5 посади на 10 тис. населення, фізичних осіб - 76.

	кількість установ	Лікарі	в т.ч. по поліклініці	середній медичний персонал	в т.ч. по поліклініці	Молодший персонал
КУ «Черніг. ЦРЛ»ЧРР	1	47,75	24,00	79,5	28,25	39,50

В КУ «Чернігівська ЦРЛ»ЧРР проблемним питанням залишається зношеність систем водопостачання та водовідведення, налагодження централізованого електроопалення, зношеність медичної апаратури.

КЗ «Чернігівський Центр ПМСД » створений з метою забезпечення своєчасною, ефективною первинною медико-санітарною допомогою населення сіл, і селищ Чернігівського району.

В закладі затверджено 103,75 штатних одиниць, з них: лікарі - 17,25 од. середній медичний персонал - 47,5 од., молодший медичний персонал - 14,25 од.. інший персонал - 24,75 од.

Структурними підрозділами ЦПМСД є:

1. адміністративно-управлінський підрозділ;
2. допоміжні підрозділи, у тому числі господарчі;
3. лікувально-профілактичні підрозділи:

Чернігівська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини;

Владівська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини;

Верхньотокмацька амбулаторія загальної практики – сімейної медицини;

Новополтавська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини;

Новомихайлівська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини.

Амбулаторії загальної практики сімейної медицини розгорнуті в найбільших селищах Чернігівського району, зокрема: с. Владівка, с. Новомихайлівка, с. Новополтавка, с. Верхній Токмак та смт. Чернігівка.

В інших населених пунктах району медичну допомогу населенню надають ФАПи та ФП:

ФАП с. Ільїне

ФАП с. Хмельницьке

ФАП с. Новоказанковате

ФАП с. Богданівка

ФАП с. Салтичія

ФАП с. Просторе

ФАП с. Довге

ФАП с. Стульневе

ФП с. Замістя

ФП с. Зелений Яр

ФП с. Широкий Яр

ФП с. Крижчене

ФП с. Обіточне

ФП с. Зоря

ФП с. Кам'янка

ФП с. Могиляни

ФП с. Чернігово-Токмачани.

В КЗ «Чернігівський Центр ПМСД», а саме в амбулаторіях загальної практики сімейної медицини проблемними питаннями є:

заміна вікон та дверей на другому поверсі поліклініки на суму 250 тис. грн.;

придбання комп'ютера на кожного лікаря КЗ «Чернігівського Центру ПМСД»;

капітальний ремонт будівлі Новополтавської амбулаторії з заміною вікон, реконструкцією опалювальної системи;

заміна опалювальної системи у Владівській амбулаторії;

заміна вікон та реконструкція опалювальної системи в Новомихайлівській амбулаторії;

стяжка та утеплення будівлі, реконструкція опалювальної системи, часткова заміна вікон на другому поверсі в Чернігівській амбулаторії;

На фельдшерських та фельдшерсько - акушерських пунктах критичними проблемами є:

ФП с. Обіточне потребує заміни вікон, дверей;

ФП с. Зоря потребує капітального ремонту будівлі;

ФП с. Кам'янка потребує заміни вікон, дверей, ремонту басейни для завою води, будівлі вуличної вбиральні, ремонту даху;

ФП с. Замістя потребує ремонту будівлі з заміною вікон та реконструкції опалення;

ФП с. Широкий Яр потребує ремонту даху, заміни вхідних дверей;

ФАП с. Новоказанкувате потребує заміни вікон, дверей, будівлі вуличної вбиральні;

ФАП с. Стульневе потребує заміни вікон, дверей, реконструкції опалювальної системи;

ФАП с. Хмельницьке потребує капітального ремонту даху та опалення;

ФАП с. Довге потребує капітального ремонту приміщення, реконструкції опалювальної системи та водопостачання;

ФАП с. Ільїне потребує реконструкції опалювальної системи, будівлі вуличної вбиральні.

Загалом по Центру проблемним питанням залишається недостатня кількість приміщень для надання якісної медичної допомоги в Чернігівській АЗПСМ згідно санітарно - епідеміологічних норм та стандартів.

Зношеність автомобільного транспорту (20 - 26 років), та його недостатня кількість (на кожного сімейного лікаря потрібний автомобіль).

Для фізіотерапевтичних процедур в амбулаторії потрібне фізіотерапевтичне обладнання.

16. Культура

Станом на 01.01.2018 року в районі налічується 36 підвідомчих закладів культури: 16 державних клубних закладів, районна центральна бібліотека, районна бібліотека для дітей, 16 бібліотек-філій, 1 дитяча музична школа, 1 районний історичний музей.

В клубних установах району працює 76 клубних формувань, в яких задіяні більше 826 осіб, з них 55,3 відсотків - діти і підлітки. В районі налічується 106 майстрів декоративно – прикладного і ужиткового мистецтва.

Протягом 2017 року в клубних установах району було проведено 1349 різножанрових культурно-мистецьких заходів до державних свят, визначних дат в житті країни, району та свят за народним календарем, які відвідало 62,8 тис. глядачів.

Бібліотеки Чернігівської централізованої бібліотечної системи на протязі звітнього періоду комплектувалися виданнями кращих творів української та світової літератури, літературою по історії, народознавству, а також з правової тематики та періодичними виданнями. За 2017 рік загальний фонд ЦБС збільшився на 3856 примірників на суму 144725,66 грн., з них дитячої – 1537 примірників на суму 59082,62 грн. Основним джерелом поповнення фонду є соціально-значущі видання та книги бібліотечної серії, випуск яких профінансовано урядом країни у рамках відповідної національної програми «Книги України». У рамках даної програми бібліотеки ЦБС отримали 1348 примірників на суму 91016,50 гривень; благодійних - 1000 екземпляр на суму 30521,71 грн.; періодичних видань – 1977 екземпляр на суму 29949,18 грн. Станом на 01.01.2018 року книжковий фонд Чернігівської ЦБС налічує 169639 примірників.

У 2017 році книгозбірнями обслуговані 7482 користувачів, індивідуальні відвідування складають 61781, відвідувачам видано 169454 примірників книг та періодичних видань.

Витрати в середньому на 1 бібліотеку у 2017 році становили 85,5 тис. грн..

На проведення поточних ремонтів освоєно 596,0 тис. грн., із них: 238,8 тис. грн. – кошти місцевого бюджету 357,2 тис. грн.. – спонсорські кошти.

Для зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури району використано 249,5 тис. грн., із них: кошти місцевого бюджету – 8,3 тис. грн., спонсорські надходження – 241,2 тис. грн..

Проблеми галузі.

Слабка матеріально – технічна база закладів, які в більшості потребують капітальних і поточних ремонтів, придбання нових музичних інструментів та звукопідсилюючої апаратури, комп'ютерної техніки, сценічних костюмів, обладнання сцени та опалення в осінньо-зимовий період. Потребують

капітального ремонту Просторівський, Новополтавський, Стульневський, Обіточненський, Новомихайлівський, Широкоярський сільські будинки культури. Бібліотеки централізованої бібліотечної системи дуже слабо комплектуються новою літературою, особливо дитячою та галузевою. Бюджетні кошти на її придбання виділяються в недостатній кількості, тому доводиться комплектуватись за рахунок спонсорських та благодійних коштів. Проблемним виявилось питання передплати періодичних видань для бібліотек району.

17. Екологія

З метою створення ефективної системи поводження з твердими побутовими відходами в 2017 році за рахунок коштів обласного екологічного фонду Чернігівською селищною радою придбаний сміттєвоз із заднім завантаженням (2070,0 тис. грн.) та екскаватор (906,3 тис. грн.) для КП "Чернігівське ВУЖКГ". Крім цього, для співфінансування цих заходів витрачено 321,1 тис. грн. Чернігівського селищного бюджету.

Проблемні питання. У зв'язку з відсутністю проекту землеустрою під полігон не освоєні кошти обласного екофонду по проекту «Виготовлення проектно-кошторисної документації на об'єкт «Реконструкція та розширення полігону твердих побутових відходів КП «Чернігівське ВУЖКГ» в сумі 126,817 тис. грн.

Не освоєні також кошти обласного екофонду по проектах землеустрою з організації та встановлення меж об'єктів природно-заповідного фонду на території Стульневської та Новомихайлівської сільських рад в сумі 63,79 тис. грн., та на розробку місцевої схеми формування екологічної мережі Чернігівського району в сумі 86,3 тис. грн., замовник - Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, причина – торги в системі електронних закупівель «ProZorro» з даного питання не відбулися.

18. Основні проблемні питання соціально-економічного розвитку:

Проблема	Можливі шляхи вирішення
Аварійний стан доріг комунальної власності та доріг загального користування	Проблему можливо вирішити за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автодоріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах. Другим можливим шляхом вирішення проблеми є - передача коштів акцизного збору, що сплачується місцевими сільгосптоваровиробниками та підприємствами громади, які централізовано закуповують паливно-мастильні матеріали
Відсутність полігону твердих побутових відходів КП «Чернігівське ВУЖКГ» в смт. Чернігівка, який	Для розв'язання проблеми ведуться роботи з виготовлення ПКД на проект «Реконструкція та розширення полігону твердих побутових відходів КП «Чернігівське ВУЖКГ» в смт. Чернігівка» та щодо відведення земельної ділянки під полігон. Проект включений до Регіональної програми будівництва, реконструк-

вiдповiдає би вимогам сучасного законодавства	цiї, модернiзацiї об'єктiв iнфраструктури, соцiально-культурного та екологiчного призначення по Запорiзькiй облaстi на перiод до 2020 року (рiшення облради вiд 26.01.2017 № 56, зi змiнами), а також поданий для фiнансування за рахунок коштiв обласного екофонду при спiвфiнансуванні з районного екофонду в 2018 році
Вiдсутнiсть мiстобудiвної документацiї	Фiнансування проекту можливе за рахунок субвенцiї з державного бюджету на встановлення меж об'єднаної територiальної громади та розробку генеральних планiв населених пунктiв
Реконструкцiя каналiзацiйної мережi в смт Чернiгiвка Чернiгiвського району Запорiзької облaстi на дiлянцi вул. Свiтла, вул. Бабенка, резервуар по провулку Новий, Чернiгiвський завод продтоварiв, вул. Соборна, вул. Репiна до вул. Набережна - 4367,717 тис. грн.	Проект поданий для фiнансування за рахунок коштiв обласного екофонду при спiвфiнансуванні з районного екофонду в 2018 році
Вiдсутнiсть санiтарного автотранспорту для комунального закладу «Чернiгiвський Центр ПМСД» (типу Chevrolet Lacetti , Chevrolet Niva) орієнтовна необхідна кiлькiсть - 14 одиниць	В 2016-2017 роках подавалися заявки до Запорiзької облради та облдержадмiнiстрацiї на придбання трьох автомобiлiв. В 2018 році подано до народного депутата. Вирiшити проблему можливо за рахунок коштiв обласного або державного бюджетiв та спiвфiнансування з мiсцевого бюджету.

Керуючий справами виконавчого апарату районної ради

Л.П. Коротич